

Sygn. akt I ACz 878/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik

SSA Jerzy Bess (spr.)

SSO Krzysztof Hejosz (del.)

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Z. D.

przy uczestnictwie G. S.

o uznanie orzeczenia sądu zagranicznego

na skutek zażalenia wnioskodawczynie na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu z dnia 18 marca 2013 r., sygn. akt I Co 28/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 878/13

UZASADNIENIE

Z. D. wniosła o uznanie za skuteczny na obszarze Polski prawomocnego wyroku rozwodowego wnioskodawczynie z pozwanym G. S. Sądu Rejonowego Okręgu C. w Stanie I. z 21 maja 1980 r. do nr (...). Pełnomocnik wnioskodawczynie został wezwany do usunięcia braków wniosku poprzez podanie aktualnego adresu uczestnika G. S., przedłożenie dwóch odpisów wniosku, przedłożenie dwóch odpisów załączników dołączonych do wniosku, podania interesu prawnego żądania uznania skuteczności wyroku na terenie RP oraz przedłożenie oryginału zaświadczenia o tym, w jaki sposób uczestnik został poinformowany o wniesieniu pozwu i terminie rozprawy, kiedy otrzymał odpis pozwu oraz kiedy otrzymał odpis orzeczenia wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na j. polski dokonany przez tłumacza przysięgłego, podanie jakie obywatelstwo posiadali w dacie wydania wyroku, w szczególności czy posiadali obywatelstwo polskie obok innego obywatelstwa, czy i kiedy zrzekli się obywatelstwa polskiego, jakie obywatelstwo posiadają obecnie, podanie czy nie toczyła się lub nie toczy przed sądem sprawa o rozwód lub o uznanie wyroku sądu zagranicznego oraz przedłożenie stosownych dokumentów potwierdzających zmianę nazwiska wnioskodawczynie na Z. D. – w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. W odpowiedzi wskazano, że wnioskodawczynie ma obywatelstwo polskie, przyjeżdża do Polski i zawarła kolejne małżeństwo dnia 14 sierpnia 1993 r., nie chce zatem spotkać się z zarzutem przestępstwa bigamii. Odnosnie uczestnika wskazano, że ma on wyłącznie obywatelstwo amerykańskie, zgodnie z prawem stanu Illinois nie stawiał się przed sądem, nie złożył odpowiedzi, a był zawiadomiony zgodnie z tamtejszymi przepisami. Z uwagi na brak w USA obowiązku meldunkowego oraz jakiegokolwiek organu, który mógłby udzielić odpowiedzi adresowej pełnomocnik poprosił Sąd o zwolnienie go z obowiązku doręczenia dwóch odpisów wniosku wraz z załącznikami.

Zarządzeniem z dnia 18 marca 2013 r. Przewodniczący zwrócił wniosek, wskazując, że zarządzenie nie zostało w całości wykonane.

Zażalenie na postanowienie wniosła wnioskodawczyni, wskazując, że wypełniła zarządzenie w zakresie, w jakim mogła to uczynić. Z samego załączonego wyroku rozwodowego wprost wynikało, że pozwany, który nie ma żadnego interesu prawnego faktycznie w procesie nie uczestniczył, a o postępowaniu tym był zawiadomiony zgodnie z tamtejszymi przepisami, co potwierdza klauzula prawomocności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Stosownie do treści art. 126 § 2 k.p.c., który na zasadzie art. 13 § 2 k.p.c. stosuje się także do wniosku o uznanie orzeczenia za prawomocne, w pierwszym piśmie w sprawie należy wskazać miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Stosownie do treści art. 128 § 1 k.p.c. do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto, jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. W przedmiotowej sprawie wniosek nie zawierał wskazania adresu zamieszkania uczestnika, a także nie był do niego dołączony odpis wniosku. Były to więc braki formalne, które należało uzupełnić zgodnie z art. 130 k.p.c., a wobec ich nieuzupełnienia – pismo należało zwrócić na zasadzie art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Odnosząc się do samego zarządzenia należy wskazać, że wzywano w nim nie tylko do usunięcia braków formalnych, lecz także wykazania przesłanek merytorycznych, takich jak np. wykazanie interesu prawnego. Tego rodzaju braki nie mogą prowadzić do zwrotu pisma, lecz ewentualnie oddalenia wniosku. Podkreślić też należy, że w przypadku wnioskowania przez jednego z małżonków o uznanie wyroku rozwodowego, interes prawny tego małżonka jest w zasadzie zawsze oczywisty. Częściowo jednak wezwanie dotyczyło braków formalnych, w szczególności wskazania adresu i dołączenia odpisu. Niewykonanie zarządzenia w tym zakresie musiało prowadzić do zwrotu pisma.

Nie mają przy tym znaczenia okoliczności wskazane przez pełnomocnika wnioskodawczyni, które miałyby przemawiać za „zwolnieniem” z tego obowiązku. Po pierwsze, obowiązek ten ma charakter ustawowy i nie można zwolnić od niego strony. Po drugie, brak wskazania adresu zamieszkania uczestnika uniemożliwia nadanie sprawie dalszego biegu, gdyż uniemożliwia udział uczestnika w sprawie. Wreszcie bez znaczenia dla uzupełnienia braków pozostaje, czy uczestnik – pozwany faktycznie uczestniczył w procesie, który zakończył się wyrokiem, o którego uznanie wnioskuje strona, czy było to zgodne z prawem państwa, w którym wydano wyrok i czy jest to zgodne z klauzulą porządku publicznego. Niezależnie bowiem od tego, czy wniosek okaże się merytorycznie zasadny, umożliwienie ustosunkowania się do wniosku przez uczestnika, danie mu możliwości obrony i zaprezentowania własnego stanowiska stanowi jedną z podstawowych zasad wszelkich postępowań sądowych. Nie może stanowić przełamania tej zasady sama okoliczność, że wnioskodawca nie wie, gdzie przebywa uczestnik. Procedura cywilna przewiduje rozwiązanie takiej sytuacji poprzez ustanowienie kuratora zgodnie z art. 143 i 144 k.p.c., co może nastąpić jednak jedynie na wniosek powoda – a w postępowaniu o uznanie orzeczenia, zgodnie z art. 13 § 2 k.p.c. – wnioskodawcy. W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni, mimo iż jest reprezentowana przez adwokata, nie złożyła takiego wniosku, a sąd ani przewodniczący nie mogą podjąć takich czynności z urzędu.

Niczym nie była natomiast uzasadniona odmowa przedłożenia odpisu wniosku wraz z załącznikami. Niezależnie od tego, czy w sprawie przeciwnik (uczestnik) występuje osobiście, czy też zastępuje go kurator, doręczenie mu odpisu jest niezbędne, by mógł on ustosunkować się do wniosku. W tym świetle odmowa przedłożenia odpisu wniosku wraz z załącznikami musi prowadzić do zwrotu wniosku.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie, o czym orzekł w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.